

Pomoč policistom na južni meji

Vojska in policija bosta še tesneje sodelovali na schengenski meji.

AKTUALNO 2

Paket za gospodarstvo s podtaknjenci

Pod streho je šesti paket, sedmi bi lahko bil usmerjen k pomoči za izhod iz epidemije.

AKTUALNO 4

BLAŽ
PODOBNIK

o tem, da smo v krizi usodno podcenili pomen zaupanja

MNENJA 7

V NS Petrola tudi šef Vizjakovega kabineta

Nadzornik Petrola naj bi postal tudi Aleksander Zupančič, izredna skupščina družbe bo 28. decembra.

GOSPODARSTVO 9

Stari materi je pomagal, da si je vzela življenje

Slovenskemu državljanu Deanu Šariču na Hrvaškem očitajo, da je ženski izročil solno kislino, ki jo je nato spila.

KRONIKA 10

Vila Zlatica končno v novi preobleki

Obnova vile, ki jo je država več let zanemarjala, se pod dveh desetletjih končuje.

LJUBLJANA 11

Jutri črni petek, nato spletni ponedeljek

Čprav smo se že izurili v kupovanju po spletu, bomo ob prazniku nakupovanja najbrž zapravili manj.

PANORAMA 12

Nevidni lebdeči prenašalci virusov

Raziskave kažejo, da se virus uspešno širi z drobnimi kapljicami, ki v zraku ostanejo več ur.

ZNANOST 13

Pot v divjino je pot k sebi

Pisatelji so na festivalu v Kremnu na Donavi razmišljali o konceptu divjine in globalne solidarnosti.

KULTURA 16

☀️ 6-12 °C

Pretežno jasno bo, po nižinah se megla ali nizka oblačnost ponekod lahko zadrži večji del dneva.

VREME 22

Iskrica

Razprava o tem, kdo je najboljši nogometaš vseh časov, ni potrebna. Vsakdo bi rekel, da sem to jaz.

Diego Armando Maradona

Za naročila na tiskano ali digitalno Delo

pokličite 080 11 99

pišite narocnine@delo.si

obiščite info.delo.si/etrafrika

Dobro leto za slovenska zagonska podjetja

Množično financiranje Na trgu vroč slovenski projekt pametne ptičje hišice

LJUBLJANA – Zagonska podjetja in investitorji so letos kljub gospodarski krizi zadovoljni z letino, je razvidno iz pogovorov z akterji v slovenski skupnosti startupov. Več zagonskih podjetij je pridobilo nove vlagatelje ali večinske lastnike, projekt pametne ptičje hišice poskuša zbrati za milijon evrov prednaročil na platformi za množično financiranje Kick-

starter, podjetja so začela tudi zaposlovati.

ALJOŠA ČRNKO

Družba Kings of Games je letos pritegnila investicijo sklada tvegane kapitala Transcend, ta je prevzel devet odstotkov lastništva. Podjetje sta ustanovila šahista Duško Pavasovič in Luka Lenič, razvi-

la pa sta aplikacijo za igranje šaha. Pavasovič poudarja, da je njihov chess universe že zdaj med treni najbolj ocenjenimi svetovnimi šahovskimi mobilnimi aplikacijami, hkrati pa vse leto opažajo dodatno rast prometa.

Slovensko znanje za regijo

Dobro leto je imel tudi ABC-pospeševalnik, saj je njihov član

1.000.000

evrov začetnih sredstev bi lahko zbrali za projekt pametne ptičje hišice

avstrijsko podjetje App-Ray, vodilni ponudnik avtomatiziranega

varnostnega skeniranja mobilnih aplikacij, dobil novega lastnika. To je belgijski Guardsquare, ki se ukvarja z naprednimi rešitvami za zaščito mobilnih aplikacij. V ABC-pospeševalniku so nad velikim uspehom zadovoljni, saj je to najlepší dokaz, da delajo odlično.

Med slovenskimi zagonskimi podjetji je prijubljena tudi platforma Kicstarter, na kateri je mo-

goče predstaviti idejo in zbrati prednaročila. V preteklih letih so podjetniki svoj projekt lahko objavili prek posredniških podjetij v ZDA, zdaj pa to lahko počnejo neposredno. Projektu pametne ptičje hišice kaže dobro, zdi se, da lahko zberejo milijon evrov začetnih sredstev.

▶ STRAN 8

Tema dneva

Najhitrejši pobere smetano

Karel Lipnik
o razvoju cepiva

Farmaceuti z zdravili, ki jih prodajajo, kujejo milijardne zasluge in gotovo bo tako tudi s cepivi proti covidu-19. A ti milijardni zasluzki imajo tudi gršo plat medalje, ki jo marsikdo preze. Zelo drag je tudi razvoj zdravila, saj farmacevti v običajnih razmerah zdravilo razvijajo več let, včasih tudi več kot desetletje. In niso redki primeri, ko zelenih učinkov ni in so izgubljene milijarde evrov in leta dela, vložena v razvoj. Farmaceuti dejansko igrajo poker za visoke zneske in zmagovalec pogosto pobere vse, ne samo smetano.

Z razvojem tehnologije je ta igra postala predvidljivejša, a so se zneski, nujni za razvoj, še zvišali. Marsikdo se hujuje nad cenami zdravil in praviloma je proizvodni strošek le nekaj odstotkov končne cene. Farmaceut mora

Farmaceuti z razvojem zdravil igrajo poker za velike zneske in zmagovalec pogosto pobere vse.

prodati zelo veliko količino zdravil, da lahko pokrije strošek razvoja. Da zagotovijo pokritje stroškov razvoja, imajo vsa nova zdravila patentno zaščito. Ključno vprašanje, ki si ga te dni postavljajo tudi evropski uradniki, pa je, ali ni ta patentna zaščita postala pretirana in ali bi bilo mogoče konkurente, ki razvijajo kopije zdravila ali cepiva na trg, spustiti že prej. Nastajajoči zametek evropske zdravstvene unije se bo ukvarjal predvsem s tem. Ena od verjetnih rešitev je tudi ta,

da se bo skrajšal rok zaščite najbolj množičnih zdravil. Pri iskanju kompleksnejših in bolj zgočih rešitev, kot je, denimo, tudi sedanja pandemija, se bo tveganje razvijalcev zmanjševalo s sofinanciranjem razvoja z evropskim denarjem.

Na prvi pogled je to dobro tudi za največjega slovenskega farmacevta Krko, ki je po obširni konsolidaciji (združevanju) farmacevtske industrije že med večjimi proizvajalci generičnih zdravil in bo lahko, ko evropska zdravstvena unija zaživi, hitreje registriral svoja zdravila, ki se bodo tudi dlje prodajala.

V tokratni igri za cepivo proti covidu-19 je smetana sicer nekoliko drugače razporejena. Cena je, vsaj za potrebe EU, že določena, saj je cepivo večinoma že kupljeno. Toda premu ne bo treba stati z drugimi na polici in stroške razvoja si bo pokrili prej kot vsi za njim. Še posebno če se bo epidemija potem nenadoma umirila.

KOALICIJSKI VRH Špekulacije o volitvah

+ ZNANOST Robert Repnik, direktor ARRS

LJUBLJANA – Na današnjem koalicijskem vrhu bodo stranke preverile uresničevanje koalicijske pogodbe ter poskušale doseči soglasje glede sprememb volilne zakonodaje, ki jih zahteva ustavno sodišče. Rok za uveljavitev ustavne odločbe se bo iztekel 21. decembra.

Ob živahnem dogajanju v političnem zakulisju in srečevanju predstavnikov koalicije in opozicije so vse pogostejše tudi špekulacije, da bo prvak SDS in predsednik vlade Janez Janša svoje koalicijske partnerje discipliniral z grožnjo o možnosti predčasnih volitev. Tako bi lahko preprečil tudi načrte Koalicije ustavnega loka o zrušenju njegove vlade, saj bi LMS in Levica lahko ocenili, da so volitve zanje optimalnejši način izhoda iz sedanega političnega položaja kot oblikovanje vlade, v kateri bi bilo šest strank. Tudi ob neuresničenih ustavnih odločbi bi bilo volitve v državni zbor sicer mogoče razpisati in izvesti po javljani zakonodaji, a bi nad njimi, kot ves čas poudarja predsednik republike Borut Pahor, prav gotovo visela senca dvoma.

S. K., BA. E.
▶ STRAN 2

Dogajanje po izbruhu koronavirusa je pokazalo, da del ljudi išče hitre in preproste, čeprav neutemeljene odgovore o tej temi. (...) Sam se sprašujem, komu bomo zaupali, če ne znanstvenikom in znanosti.

▶ STRAN 14

Prvi odmerki pri nas januarja

Covid-19 Cepivo najprej za najranjlivejše, do začetka aprila pa za 600.000 prebivalcev

LJUBLJANA – Na ministrstvu za zdravje hitijo pripravljati nacionalno strategijo za uvedbo cepjenja proti covidu-19, ki je ni bilo mogoče pripraviti, dokler ni bilo znano, katero cepivo bo na voljo. Zdaj kaže, da bo to cepivo, ki sta ga skupaj razvila ameriški farmacevti velikani Pfizer in nemško biotehnoško podjetje BioNTech in že oddala tudi vlogo za odobritev prometa s cepivom na ameriško zvezno upravo za hrano in zdravila (FDA).

MILENA ZUPANIČ

Pričakovati je, da bo dovolj cepiva za najranjlivejši del prebivalstva že do velike noči, je povedal Roman Jerala s Kemijskega inštituta. Za Evropo mora cepivo odobri-

Doroteja Novak Gosarič je članica delovne skupne za pripravo strategije za uvedbo cepjenja.

ti Evropska agencija za zdravila (EMA). Uradne informacije, ali bo ta na svojem sestanku drugi teden decembra obravnavala cepivo, ni, a je vendarle sklepali, da ga bo. Na ministrstvu za zdravje namreč razpolagajo s podatkom, da bodo prvi

odmerki cepiva prišli v Slovenijo predvidoma takoj po novem letu in bi se cepjenje lahko začelo v drugi polovici januarja, je povedala magistra farmacije Doroteja Novak Gosarič, članica delovne skupne za pripravo strategije za uvedbo cepjenja. »Najprej bo omogočeno cepjenje starim in bolnim, tistim, ki oskrbujejo starejše v domovih, kroničnim bolnikom in vsem zdravstvenim delavcem, nato pa zaposlenim v kritični infrastrukturi: šolnikom, policistom, vojski, voznikom avtobusov, trgovkam,« je povedala sogovornica. Poudarja, da jih pri pripravi nacionalne strategije vodita dva cilja: preprečevanje smrti in vzpostavitev normalnega delovanja družbe. Cepjenje bo prostovoljno in za prebivalce brezplačno. ▶ STRAN 3

Maradono izdalo srce

Nogomet Za Argentinec bo ostal božanstvo

BUENOS AIRES – Nogomet je večeraj ostal brez enega svojih velikih nogov Diego Maradone. Le tri tedne po 60. rojstnem dnevu in po tem, ko so mu z operacijo odstranili krvni stredk v možganih ter ga usmerili na zdravljenje odvisnosti od alkohola, je utrpel zastoj srca v domačem okolju v Argentini. Njegova smrt je šok za njegove rojake, za katere bo ostal božanstvo posebne vrste, ne le nogometno. Z junakom svetovnega prvenstva 1986 – v finalu so Argentinci ugnali Nemce s 3 : 2 – so se poistovetili predvsem revnejši sloji, ki so mu znali oprostiti številne človeške hibe, saj kljub slavi in bogastvu ni pozabil na siromašne korenine. B. E. FOTO REUTERS ▶ STRAN 18

